

Sygn. akt VI W 955/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 roku.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia VI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Wojciech SAWICKI

Protokolant Aleksandra DZIAŁAK

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 października 2014 roku,

w obecności osk. publicznego – E. Z. ze Straży Miejskiej W.,

sprawy przeciwko **B. Z. (1)**

córcie Z. i M.,

urodzonej (...) we W.,

obwinionej o to, że:

do dnia 20 września 2013 roku do godz. 20:30 we W. na ul. (...) w siedzibie Straży Miejskiej, będąc właścicielem pojazdu marki T. (...) nie wskazała na żądanie uprawnionego organu komu powierzyła pojazd, którego kierujący w dniu 16 lipca 2013 roku o godz. 07:58 we W. na ul. (...) przekroczył dozwoloną prędkość o 37 km/h,

tj. o wykroczenie z art. 96§3 kw:

I. uznaje obwinioną B. Z. (2) za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. za winną wykroczenia z art. 96§3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym i za to na podstawie art. 96§3 kw wymierza jej karę grzywny w wysokości 300 (trzystu) złotych;

II. zwalnia obwinioną od ponoszenia kosztów postępowania, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, w tym zwalnia ją od opłaty.

UZASADNIENIE

W toku przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Obwiniona B. Z. (2) jest właścicielem samochodu osobowego marki T. (...) o numerach rejestracyjnych (...). W dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 Fotoradar Straży Miejskiej W. nr (...) ustawiony we W. na ulicy (...) (na wysokości posesji nr (...)) zarejestrował fakt przekroczenia dozwolonej prędkości przez osobę kierującą wskazanym pojazdem, tj. samochód osobowy marki T. (...) o nr rej. (...) w momencie dokonywania pomiaru poruszał się z prędkością 77 km/h przy obowiązującym w tym miejscu ograniczeniu dopuszczalnej prędkości do 40 km/h. Ustalono, iż w dniu 07 sierpnia 2013 roku wystosowano do obwinionej pisemne wezwanie do osobistego stawiennictwa w siedzibie Straży Miejskiej W. we W. przy ul. (...) (w charakterze świadka) - w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania - celem wskazania, komu został powierzony uwidoczniiony na załączonym raporcie pojazd, którego kierujący w oznaczonym miejscu i czasie przekroczył dopuszczalną prędkość. W tymże wezwaniu zostało zamieszone pouczenie, iż niewywiązanie się z przedmiotowego obowiązku skutkować będzie skierowaniem wniosku o ukaranie do właściwego miejscowo Sądu Rejonowego. Ustalono także, iż pani B. Z. (2) otrzymała wskazane pismo w dniu 09 sierpnia 2013 roku i stawiała się osobiście w siedzibie Straży Miejskiej W. we W. przy ul. (...) w dniu 22 sierpnia 2013 roku w godzinach

ranych – wtedy także została przesłuchana w charakterze świadka przez funkcjonariusza SM (...). Podczas tegoż przesłuchania B. Z. (2) złożyła ustną deklarację, że szczegółowe dane kierującego swoim pojazdem w krytycznym czasie zobliguje się przedstawić „osobiście lub telefonicznie” do dnia 20 września 2013 roku. Ustalono, iż obwiniona wbrew swojej ustnej deklaracji do dnia 20 września 2013 roku (do godziny 20:30) w siedzibie Straży Miejskiej W. we W. przy ul. (...) nie wskazała na żądanie uprawnionego organu, komu powierzyła wskazany pojazd do kierowania w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...).

(dowód: zeznania świadka E. S., karta 35 akt; częściowo wyjaśnienia obwinionej, karty 17-18, 29-30 i 31-32 akt; także: notatka urzędowa, karta 4 akt; wydruk z urzędnia rejestrującego, karta 6 akt; kopia pisemnego wezwania dla obwinionej, karta 7 akt i pokwitowanie odbioru, karta 10 akt)

B. Z. (2) z zawodu jest laborantem chemicznym i aktualnie nie pracuje. Stan rodzinny - mężatka, na utrzymaniu dwójka dzieci. Obwiniona nie była uprzednio karana w postępowaniu mandatowym za tzw. wykroczenia drogowe.

(dowód: dane osobo-poznawcze, karta 29 akt; informacja z ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, karta 27 akt)

B. Z. (2) nie była przesłuchana w toku czynności wyjaśniających, natomiast na dalszym etapie postępowania konsekwentnie nie przyznawała się do popełnienia zarzucanego jej wykroczenia.

W sprzeciwie od uprzednio wydanego w niniejszej sprawie wyroku nakazowego obwiniona zaprzeczyła swojemu sprawstwu odnośnie czynu z art. 96§3 Kodeksu wykroczeń – B. Z. (2) zaprzeczyła także, jakoby to ona kierowała swoim pojazdem w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...). Ponadto obwiniona oświadczyła, że „Strażnik miejski ustalając termin 20.09.2013r. oświadczył, że nie jest to termin ostateczny i nie wiążący skutkiem prawnym w postaci przyznania się do kierowania pojazdem” – dodatkowo B. Z. (2) zakwestionowała uprawnienie Straży Miejskiej W. do wniesienia wniosku o ukaranie przeciwko właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu za czyn z art. 96§3 Kodeksu wykroczeń (vide: karty 17-18 akt).

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2014 roku obwiniona podtrzymała okoliczności podniesione w sprzeciwie od wyroku nakazowego – ponadto B. Z. (2) stanowczo zaprzeczyła, jakoby podczas przesłuchania jej osoby w dniu 22 sierpnia 2013 roku [w siedzibie Straży Miejskiej W.] zobowiązała się do wskazania do dnia 20 września 2013 roku szczegółowych danych osoby kierującej jej pojazdem [w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...)] stwierdzając „ja po prostu nie kojarzę tego faktu” (vide: karty 29-30 akt).

W piśmie procesowym z dnia 15 września 2014 roku obwiniona wniosła o umorzenie prowadzonego przeciwko niej postępowania – B. Z. (2) stwierdziła, iż „do chwili obecnej nie jestem w stanie wskazać kierującego [moim pojazdem] nie mając 100% pewności, nie narażając się na zarzut pomówienia”. Ponadto obwiniona ponownie stwierdziła, iż „Strażnik miejski ustalając termin 20.09.2013r. oświadczył, że nie jest to termin ostateczny i nie wiążący skutkiem prawnym w postaci przyznania się do kierowania pojazdem”. Dodatkowo B. Z. (2) powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014 roku (wydany w sprawie P 27/13) i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 roku (wydany w sprawie III KK 431/13) – ponadto obwiniona opisała dane techniczne swojego pojazdu i zakwestionowała prawidłowość pomiaru prędkości tegoż pojazdu w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...) (vide: karty 31-32 akt).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Dokonując wnikliwej oceny zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego uznać należy, iż sprawstwo oraz wina B. Z. (2) odnośnie zarzucanego jej wykroczenia są oczywiste, jednoznaczne i nie mogą budzić żadnych wątpliwości. W przekonaniu Sądu Rejonowego całokształt materiału procesowego pozwala na przyjęcie w sposób jednoznaczny, iż obwiniona [jako właściciel samochodu osobowego marki T. (...) o numerach rejestracyjnych (...)] swoim zachowaniem we wskazanym miejscu i czasie – do dnia 20 września 2013 roku do godziny 20:30 we W. przy ul. (...) (czyli w siedzibie Straży Miejskiej W.) – wyczerpała ustawowe znamiona czynu stypizowanego przez ustawodawcę

w art. 96§3 Kodeksu wykroczeń, albowiem wbrew ciążącemu na niej prawnemu obowiązкови nie wskazała na żądanie uprawnionego organu [Straży Miejskiej W.], komu powierzyła wskazany pojazd do kierowania w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...). Jednocześnie podkreślić w tym miejscu należy, iż Tutejszy Sąd związany jest granicami skargi oskarżyciela publicznego i dlatego przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie nie może być ocena, czy osoba kierująca samochodem osobowym marki T. (...) o nr rej. (...) w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...) faktycznie dopuściła się wykroczenia stypizowanego w art. 92a Kodeksu wykroczeń (tj. czy faktycznie przekroczyła dozwoloną prędkość) – jednakże z drugiej strony Sąd Rejonowy nie traci z pola widzenia, iż twierdzenia B. Z. (2) o domniemanym błędzie w pomiarze prędkości wskazanego pojazdu we wskazanym miejscu i czasie są rażąco gołosłowne.

Ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy oparł się przede wszystkim na zeznaniach funkcjonariusza Straży Miejskiej W. E. S. oraz dowodach z powołanych dokumentów, a także - co do okoliczności niespornych - na wyjaśnieniach obwinionej. W przekonaniu Tutejszego Sądu zeznania wskazanego świadka uznać należy za w pełni wiarygodne, ponieważ są one logiczne i spójne oraz zostały złożone spontanicznie, a także korespondują z dowodami z dokumentów. Zważyć także należy, iż E. S. jest dla obwinionej osobą obcą, która przeprowadziła przesłuchanie B. Z. (2) w dniu 22 sierpnia 2013 roku w siedzibie Straży Miejskiej W. wykonując tylko i wyłącznie swoje obowiązki służbowe. Nie ma żadnych podstaw do przyjęcia założenia, iż E. S. jest osobą negatywnie nastawioną do B. Z. (2) i celowo podaje w swoich zeznaniach okoliczności niegodne z prawdą. Podkreślić także należy, iż wskazana funkcjonariusz Straży Miejskiej W. nie starała się podkreślić wagi i znaczenia własnych zeznań. Ponadto w świetle zasad doświadczenia życiowego i notoryjności spraw podobnych bardzo wiarygodnie brzmią zapewnienia świadka, iż gdyby obwiniona podczas przesłuchania w dniu 22 sierpnia 2013 roku podnosiła argument, iż ma wątpliwości odnośnie osoby kierującej wskazanym pojazdem we wskazanym miejscu i czasie z uwagi na jakość zdjęcia [na wydruku z urządzenia rejestrującego], to bez wątpienia zostałoby to zaprotokołowane.

Twierdzeniom obwinionej zawartym w złożonych przez nią wyjaśnieniach Sąd Rejonowy dał wiarę wyłącznie co do okoliczności niespornych. W pozostałym zakresie w przekonaniu Tutejszego Sądu wyjaśnienia B. Z. (2) są nielogiczne i raczej mało przekonujące oraz stanowią wyłącznie próbę realizacji przyjętej przez jej osobę linii obrony. Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż w toku przewodu sądowego nie przeprowadzono praktycznie żadnego dowodu mogącego świadczyć o niewinności obwinionej lub mogącego choćby budzić jakiegokolwiek wątpliwości co do faktu popełnienia przezeń zarzuczonego jej wykroczenia. Sąd Rejonowy nie traci z pola widzenia, iż B. Z. (2) popada w oczywiste sprzeczności – w piśmie procesowym z dnia 15 września 2014 roku obwiniona oświadcza m.in. „biorąc pod uwagę, że wjeżdżając w ul. (...) we W. ze startu zatrzymanego nie mogłam uzyskać takiej prędkości”. Powstaje pytanie – skąd obwiniona to wie, skoro przecież nie kierowała swoim samochodem w krytycznym czasie. Ponadto B. Z. (2) mija się z prawdą twierząc, że otrzymała ze Straży Miejskiej W. tzw. alternatywne żądanie wskazania komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie albo przyjęcia mandatu karnego za popełnione wykroczenie drogowe – być może obwiniona otrzymała zupełnie inny dokument w zupełnie innej sprawie. Ponadto zważyć należy, iż B. Z. (2) podpisała protokół przesłuchania jej osoby w charakterze świadka w dniu 22 sierpnia 2013 roku w siedzibie Straży Miejskiej W. bez żadnych zastrzeżeń (vide: karta 5V akt). Sąd Rejonowy nie traci także z pola widzenia, iż zdjęcie na wydruku z urządzenia rejestrującego jest na tyle czytelne, że umożliwia identyfikację osoby siedzącej za kierownicą samochodu osobowego marki T. (...) o nr rej. (...) w dniu 16 lipca 2013 roku o godzinie 07:58 we W. na ulicy (...).

Zgodnie z poglądem przyjętym w doktrynie i piśmiennictwie, w odniesieniu do czynu stypizowanego przez ustawodawcę w art. 96§3 Kodeksu wykroczeń, zachowanie sprawcze polega na niewskazaniu wbrew obowiązкови na żądanie uprawnionego organu, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym miejscu i czasie. Niewskazanie polega na odmowie udzielenia informacji o osobie, której został powierzony pojazd do kierowania lub używania. Nie wskazaniem jest przede wszystkim udzielenie odpowiedzi negatywnej – na przykład, że nie wskaże tej osoby lub nie wie, w czyjej dyspozycji w określonym czasie był pojazd, a także zaniechanie w ogóle udzielenia odpowiedzi. Znamię to jest zatem spełnione również w razie bezczynności, tj. nie udzielenia w ogóle odpowiedzi właściwemu organowi. Jeżeli ustawodawca w przepisie art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca

1997 roku Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz.U. z 2005 roku, Nr 108, poz. 908 ze zmianami) mówi o wskazaniu, a wykroczeniem jest właśnie niewskazanie, to przedmiotowe wykroczenie może być zrealizowane także w formie zaniechania. Co ważne – ustawodawca nie określa formy, w jakiej ma nastąpić odmowa udzielania informacji, a zatem może być złożona ustnie lub na piśmie. Ta pierwsza może być udokumentowana w protokole lub w formie notatki służbowej. W sprawach o wykroczenia czynności wyjaśniające prowadzone przed wystąpieniem do sądu z wnioskiem o ukaranie, w tym czynności dowodowe, mogą być utrwalone w notatce urzędowej. Notatka powinna zawierać wskazanie rodzaju czynności, czasu i miejsca oraz osób uczestniczących, a także krótki opis przebiegu czynności i podpis osoby, która sporządziła notatkę (art. 54§3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia). Odpowiedzialność za to wykroczenie jest niezależna od formy, w jakiej nastąpiła odmowa. Jest oczywistym, iż obowiązek wskazania osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub używania, ma charakter ustawowy. Jego źródłem jest przepis art. 78 ust. 4 powołanej ustawy Prawo o ruchu drogowym, który określa też katalog osób, na których ciąży ten obowiązek. Obowiązek ten pod względem przedmiotowym obejmuje wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie – przy czym jest oczywistym, że musi to być wskazanie precyzyjne, a nie tylko przybliżone.

Uprawnienie do żądania wskazania osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub używania, mają też organy, które mają status oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia. Taki status mają Policja oraz organy administracji rządowej i samorządowej, organy kontroli państwowej i kontroli samorządu terytorialnego oraz strażnicy gminni (miejscy), ale tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania ujawniły wykroczenie i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. Przyznanie strażnikom miejskim (gminnym) - na podstawie art. 129b ust. 3 pkt 7 powołanej ustawy Prawo o ruchu drogowym - uprawnień do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, rozstrzygnęło spór, czy mogą oni złożyć wniosek o ukaranie za niewywiązanie się z tego obowiązku. Zatem wątpliwości B. Z. (2) co do możliwości obwinienia jej osoby o przedmiotowe wykroczenie przez Straż Miejską W. uznać należy za całkowicie bezzasadne – ponadto zostały one ostatecznie usunięte uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 roku wydaną w sprawie I KZP 16/14, której to uchwale przyznano moc zasady prawnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Rejonowy uznał, iż obwiniona B. Z. (2) swoim zachowaniem we wskazanym miejscu i czasie (opisanym w zarzucie wniosku o ukaranie) wyczerpała ustawowe znamiona czynu stypizowanego przez ustawodawcę w art. 96§3 Kodeksu wykroczeń w zw. z art. 78 ust. 4 powołanej ustawy Prawo o ruchu drogowym. Uznając B. Z. (2) za winną popełnienia zarzucanego jej wykroczenia Sąd Rejonowy wymierzył obwinionej karę grzywny w wysokości 300 (trzystu) złotych. Kara ta w przekonaniu Sądu nie może być uznana za nadmiernie surową – jest ona w pełni adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu będącego przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie. Tutejszy Sąd nie widział żadnej możliwości odstąpienia od wymierzenia kary bądź poprzestania na zastosowaniu wobec B. Z. (2) środków oddziaływania wychowawczego. Taka decyzja Sądu była konieczna – obwiniona dopuściła się przedmiotowego wykroczenia niewątpliwie z winy umyślnej (przynajmniej w zamiarze ewentualnym) okazując także lekceważenie porządku prawnego. Dodatkowo Sąd Rejonowy ma na uwadze brak jakiejkolwiek refleksji pani B. Z. (2) nad swoim zachowaniem – na zasadzie „przecież nic się nie stało”. Tutejszy Sąd zważył także na nagminność wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na terenie miasta W.. Uwzględniono ponadto społeczne oddziaływanie oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze orzeczonej kary, które mają stanowić adekwatną względem popełnionego czynu represję wobec sprawcy oraz piętnować w oczach społeczeństwa naganne zachowanie, którego obwiniona niewątpliwie się dopuściła.

Orzekając o kosztach postępowania Tutejszy Sąd mimo opisanych wyżej okoliczności obciążających uznał jednak za zasadne zastosować wobec B. Z. (2) dyspozycję art. 624§1 Kodeksu postępowania karnego i zwolnić obwinioną w całości od ponoszenia tychże kosztów uznając, że konieczność uiszczenia tychże kosztów byłaby dla jej osoby nazbyt uciążliwa ze względu na aktualną sytuację osobistą i rodzinną.